

Valtuustoaloite 16.3.2026

Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset ry

Kolhon kulttuuri- ja taidehanke:
"Järnefeltin jalanjäljillä"

Mänttä-Vilppula on profiloitunut näkyvällä tavalla Taidekaupungiksi. Osin vielä valmisteilla oleva "Autereen polku" on oiva kunnianosoitus Saarijärveläisen Hannes Autereen taiteellisesta elämäntyöstä.

Taustaa "Järnefeltin jalanjäljillä" valtuustoaloitteelle:

Kolhossa vietettiin kulttuurien kesää vuonna 1889. Kesällä 1889 Järnefeltin perhe, Alexander, Elisabet sekä lapset Arvid vaimoineen, Eero, Armas, Aino ja Elli viettivät kesää Kolhossa. Samaisena kesänä Eero Järnefelt maalasi kuuluisan maalauksen "Pyykkiranta"- ja "Kesäyön kuu" maalauksensa sekä kuvitti Juhani Ahon "Rautatie"-kirjan jonka henkilökuvat oli piirretty Kolhon talon isäntäväen näköisiksi. Keinutuolissa istuvasta Matti Saxberg-Kolhosta valmistui öljyvärimaalaus Järnefeltiltä vuonna 1892.

Kulttuurien kesänä 1889 perustettiin Malmin Kartanossa Kolhossa Suomen Päivälehti joka samana vuonna sai hieman tutumman nimen Helsingin Sanomat. Lehteä perustamassa Kolhossa olivat muun muassa Pekka Brofeldt, Juhani Aho, J-H Erkko ja Eero Erkko.

Suomen Ilmavoimien ensimmäinen lentokenttä vuonna 1918 sijaitsi Kolhossa Kaijanselän jäällä. Ilmavoimien muistomerkki sijaitsee keskeisellä paikalla tien numero 348 varressa.

Matthias Bonnen hautakappeli sijaitsee Kolhossa Lemmensillan ja Eero Järnefeltin "Pyykkiranta"-maalauksen välisellä alueella. Kolhon Kyläyhdistys ry ja Vilppula-Seura saivat Bonnen suvulta lahjoituksena Suomen teollisuushistorian kannalta merkittävän arkiston joka skannauksen ja tallennuksen jälkeen luovutettiin vuonna 2025 Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkistoon Mikkeliin. Bonnen kappelin maa-alue myytiin miljoonalla markalla G. A. Serlachiukselle vuonna 1948 ja on tällä hetkellä Mänttä-Vilppulan kaupungin omistuksessa.

Huomioitavaa on myös koko maailman autoteollisuuden kannalta kolholaisen Jalmari Vehkomäen elämäntyöstä Fordin perheen ystävänä ja maailmanlaajuisesti merkittävänä henkilönä. James Vehkoksi nimensä Amerikassa muuttanut Jalmari Vehkomäen yleni Detroitissa Fordin autokoritehtaan pääsuunnittelijaksi ja ensimmäisenä maailmassa hän rakensi kokoteräksisen autonkorin.

Kolhon merkittävä historia kulttuuri-, taide- ja teollisuuskylänä olisi luonteva lisä Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan kannalta valtakunnallisesti ja osin myös maailman laajuisesti "Autereen Polku"-hankkeen jatkoksi. Helposti saavutettavissa oleva "Järnefeltin jalanjäljillä"- polku on jo periaatteessa olemassa jonka varrella mainitut kohteet sijaitsevat Jalmari Vehkomäen kotitaloa lukuunottamatta. Alueen opasteet, tienviitoitukset, infotaulujen sisältö ja siistiminen riittäisivät ensimmäisessä vaiheessa polun reitityksen ohella riittäviksi toimenpiteiksi.

Kolhon kylän merkittävän historian soisi näkyvän tulevaisuudessa Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan kulttuuri- ja taidepolkuna kauniin järvimaisemamme keskellä.

Mänttä-Vilppulassa 16.3.2026

Jarno Rounis Sari Riihonen Jari Mäkinen Sari Päiväranta